

ALLAH YOLUNDA HİCRET*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyicileri ve Ak-Radyo dinleyenleri!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Cenâb-ı Hak dünyanın ve ahiretin hayırlarına cümlenizi erdirsin... Dünya ve ahiretin şerlerinden cümlenizi korusun...

a.Peygamber Efendimiz'in Büyüklüğü

Peygamber SAS Efendimiz, Neseî'nin, İbn-i Hibbân'ın ve Hâkim'in rivayet eylediği bir hadis-i şerifte buyuruyor ki:¹

أَنَا زَعِيمٌ لِمَنْ آمَنَ بِي وَأَسْلَمَ وَهَاجَرَ بَبَيْتِ فِي
رَبْضِ الْجَنَّةِ وَبَيْتِ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ وَبَيْتِ فِي
أَعْلَى غُرْفِ الْجَنَّةِ وَأَنَا زَعِيمٌ لِمَنْ آمَنَ بِي وَأَسْلَمَ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Neseî, *Sünen*, c.VI, s.21, no:3133; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.479, no:4619; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.81, no:2391; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVIII, s.311, no:801; Saîd ibn-i Mansûr, *Sünen*, c.II, s.118, no:2304; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.72, no:11176; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.15, no:4341; Fudâle ibn-i Ubeyd RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.98, no:273; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VII, s.15, no:5695.

وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِبَيْتٍ فِي رِبْضِ الْجَنَّةِ
وَبَيْتٍ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ وَبَيْتٍ فِي أَعْلَى غُرْفِ
الْجَنَّةِ فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ لَمْ يَدْعُ لِلْخَيْرِ مَطْلَبًا وَلَا مِنَ
الشَّرِّ مَهْرَبًا يَمُوتُ حَيْثُ شَاءَ أَنْ يَمُوتَ

(ن. ح. ك. ق. عن فضالة بن عبيد)

RE. 152/3 (*Ene zaîmün li-men âmene bâ ve esleme ve hâcere bi- beytin fî rabadı'l-cenneh, ve bi-beytin fî vasatı'l-cenneh, ve bi-beytin fî a'lâ gurafi'l-cenneh. Ve ene zaîmün li-men âmene bâ ve esleme ve câhede fî sebîli'llâhi bi-beytin fî rabadı'l-cenneh, ve bi-beytin fî vasatı'l-cenneh, ve bi-beytin fî a'lâ gurafi'l-cenneh. Femen feale zâlike lem yeda' li'l-hayri matleben, ve lâ mine'sş-şerri mehraben, yemûtü haysü şâe en yemût.*) (Buradaki *bi-beytin* sözleri, bazı nüshalarda *yebîtü* şeklinde de rivayet edilmiştir.)

Bu hadis-i şerif Fudâletü'bnü Ubeyd RA tarafından rivayet edilmiş. Efendimiz SAS Hazretleri buyuruyor ki:

(*Ene zaîmün li-men âmene bâ ve esleme ve hâcere*) “Bana, ben Muhammed-i Mustafa'ya iman eden, İslâm'a giren ve hicret eden kimseye ben kefilim ki, Allah onu cennetin kenar bahçelerinde gecelettirecek, ev bark

sahibi edecek... Orada, cennetin *rabad* denilen şehirlerin kenarlarındaki bahçeli yerler gibi yerlerinde bir evi, Allah'ın ona mükâfât olarak vermesine kefilim. Yâhut orada bir ev sahibi olmasına, gecelemesine kefilim.”

Bâte-yebîtü, geceleme mânâsına. Tabii insan kendi evinde yatar, kalkar, geceler. İkisi de aynı noktaya geliyor. “Eğer bir insan Peygamber Efendimiz'e iman ederse, İslâm'a girerse ve hicret ederse, Allah ona cennetin şurasında veya burasında bir ev nasîb edecek; ben buna kefilim. (*Bi-beytin fî rabadı'l-cenneh*) Cennetin banliyöleri, kenar kısımları; (*ve bi-beytin fî vasatı'l-cenneh*) veya cennetin orta yeri, ki Firdevs-i A'lâ'nın olduğu yerdir, orada bir ev verecek; veyahut, (*ve bi-beytin fî a'lâ gurafi'l-cenneh*) cennetin en yüksek köşklarinin birisinde gecelemeğe ben kefilim.” Yâni, böyle bir kimse cennete girecek.

Ne yapması gerekiyormuş?.. (*Li-men âmene bî*) “Bana iman ederse...” Peygamber SAS Efendimiz'i, yeri göğü yaratan Rabbü'l-âlemîn, Hazret-i Adem'i yaratan, insanoğlunu yaratan Allah-u Teâlâ Hazretleri göndermiştir. Hazret-i Adem'den beri, insanlara doğru yolu gösterecek sâlih kimseler, yüksek şahsiyetler, mübarek insanları peygamber olarak gönderen Allah tarafından, ahir zaman peygamberi olarak gönderilmiş Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne inanıyoruz. *Amentü bi'llâh ve âmentü bi-rasûli'llâh...*

Peygamber Efendimiz Allah'ın rasûlüdür. Hiç umulmayan bir ortamdan, bilimsel imkânları olmayan, yaşam şartları çok gayri müsait olan, su olmayan, bitki olmayan, ekin olmayan kum çölleri arasından; çeşitli mahrumiyetlerin olduğu, insanların dünyanın öbür yerlerindeki kadar medenî imkânları hazırlayamadıkları cahiliye devri ortamından; öyle bir zarif, öyle bir edip, öyle bir kâmil, öyle bir mübarek, öyle bir güzel kimseyi Cenâb-ı Hak peygamber göndermiş ki, hiç şek şüphe yok ki Allah'ın peygamberidir. Çünkü, ortamından alacağı hiç bir şey yok...

Yetiştığı çevredeki bütün gayr-i müsâit şartlara rağmen son derece güzel ahlâklı; toplumunun hiç tanımadığı, bilmediği bir tarz, şekil... Son derece doğru sözlü, güvenilen, Muhammed el-Emîn diye lakap kazanmış olan; son derece merhametli, son derece yetimleri, dulları, fakirleri, zayıfları kollayan, gözeten; kadınların haklarını, kızların haklarını korumak hususunda her türlü tavsiyeyi yapan; geçmiş ümmetlerin hallerinden, tâ Hazret-i Adem AS zamanından kendi zamanına kadar yaşamış milletlerin, tarihlere geçmemiş, bilinmeyen olaylarını teferuatıyla anlatan; kendisinden sonraki istikbale ait olayları da, gelecek zamanın olaylarını da bir bir bildiren, ulûm-u evvelîn ve âhirîne sâhip, bir müstesnâ, mübarek insan...

Evet o Allah'ın Rasûlü... Çünkü öyle olmasa, kimse onu yetiştirmede, mektep medresede tahsil görmedi. Ümmî olduğu halde, yazı yaz-

madığı halde, hocası olmadığı halde, toplumunda onun bahsettiği konuları bilmek şöyle dursun, kullandığı kelimeleri bile anlamakta zorluk çekiyorlar, “Bu ne demek yâ Rasûlallah?” diye soruyorlar.

Toplumundan bu kadar ayrı, bu kadar değişik; çünkü Seyyidü’l-evvelîn ve’l-âhirîn, geçmişin ve geleceğin efendisi olan bir insan zuhur ediyor ve bütün cihanı sarsan büyük gerçekleri söylüyor. Allah’ın birliğini söylüyor, putlara tapılmayacağını söylüyor. Herkesin çeşit çeşit, yalan yanlış, sapık inançları yaşadığı dünyada; “Hayır bu putlara tapılmaz! Allah-u Teâlâ Hazretleri yeri göğü yaratandır, alemlerin Rabbidir. Hiç bir şey ona denk olamaz. İnsanın aklı idraki onu ihata edemez, kavrayamaz Ama o her şeyi görür, bilir. Her yerde hâzır ve nâzırdır. Böyle mücerredi kavrayabilen, gözle görülmeyen, en ince, aklın en yüksek dereceleri ile idrak edilebilecek bilimsel gerçekleri söyleyebilen bir kimse olarak, karşımıza Cenâb-ı Hak göndermiş. Ahir zaman peygamberine inanıyoruz, müslümanların hepsi inanıyor.

Müslüman olmayan milletlerden de pek çok kimse, incelediği zaman, “Ne büyüksün yâ Muhammed!” diyorlar. Meşhur filozof Voltaire, meşhur siyaset adamı prens Bismark, meşhur edip Frederich Von Goethe; yaşayanlardan, gelip göçenlerden nice nice insanlar, Hazret-i Peygamber Efendimiz’in büyüklüğünü anlıyorlar.

“—Ne büyüksün ki, tâ on dört asır önceden insan haklarını, kadın haklarını ne kadar güzel ortaya koymuşsun!” diye, Avrupalı filozoflar hayranlıklarını dile getiriyorlar.

Tamam, el-hamdü lillâh biz ona inanmışlar zümresindeyiz. Birinci şartı sağlamışız. Peygamber SAS Efendimiz kefil oluyor. “Evet, muhakkak kazanacaksınız o mükâfâtı, şunlar şunlar olursa...” diye. Birinci şartı, “Kim bana inanırsa...”

b.İslâm Olmak

(*Ve esleme*) “Ve İslâm olursa...” İslâm olmak ne demek, İslâm dinine girmek demek... Kendisini Allah’a teslim etmek demek... Alemlerin Rabbinin rubûbiyyetini, vahdâniyyetini, ferdâniyyetini, ehadiyyet ve samediyetini anlayıp, “Ben onun kuluyum, ona kulluk edeceğim!” demek... Bunu de el-hamdü lillâh severek biliyoruz. Bunun böyle olduğunu, cihanın en yüksek filozofları söylüyorlar.

Evet, bu dünya bir acaib dünyadır. En derin alimler, en büyük filozoflar, en büyük mütefekkirler; en yüksek tahsili yapmış, en ileri milletlerin en olgun fertleri Allah’ın varlığını, birliğini söylüyor. Ama bazen de Allah’ın varlığını inkâr ediyor, her şeyi inkâr ediyor.

Ateist, Tanrının varlığına bile inanmıyor. O halde, “Şu kâinatta her şey bir sebeple olur.” diyen bilimin de karşısında... Kâinat da bir sebeple olduğuna göre, kâinatı halk eden

sebeup nedir? Eski İslâm alimlerinin *illet-i ûlâ* dedikleri kâinatın ilk yaratılması nedir?.. O soruyu cevapsız bırakmış oluyorlar. Kâinatın evvelini düşünmemiş oluyorlar. Bir bilimsel muhakeme tarzını reddetmiş oluyorlar. Kâinatı izah edememiş oluyorlar. Yerin göğün nizamının nereden geldiğini anlayamamış oluyorlar.

Budüzenin bozulmadan nasıl böyle muntazaman, aksamadan yürüdüğünün sebebini anlamamış oluyorlar. Hiç bir şeyi anlamamış oluyorlar.

Binâen aleyh, bazı insanlar maalesef komünist ülkelerde, Rusya’da resmen devlet de desteklemiş, “Dinler afyondur.” diye inkârla başlamışlar. Yeri göğü yaratan Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne de dil uzatmışlar, dinlere de dil uzatmışlar. Mukaddes kitaplara, ilâhî kitaplara da dil uzatmış kimseler çıkmış. Ama ne olmuş?.. Perişan olmuşlar.

Sonuç?.. Sonuçta ellerine geçen sıfır... Kendileri intihar etmişler, kendileri delirmişler. Saplandıkları bataktan kendilerini kurtaramadıkları için, çıkmaza girdikleri için, geri dönemedikleri için hayatları mahvolmuş. En son demlerinde, yanlışlıklarını bazıları anlamış, dönmeye çalışmış; dönebilen dönmüş, dönemeyen dönememiş.

Ama işin gerçeği nedir?.. Şu yeri göğü, bu makro kosmos ve mikro kosmosta, yâni büyük evrende ve küçük atom aleminde bu düzeni, bu matematiksel düzeni kuran, bu fizik, bu kimya kanunlarını koyan, yeri göğü bu kadar güzel, bu kadar hikmetli, bu kadar bilimsel mükemmellikte yaratan bir alemlerin Rabbini

biz kabul ediyoruz, el-hamdü lillâh. Doğru olan budur. Batının en ileri devletlerinin, en ileri mütefekkirleri kabul ediyorlar. Bazı nasipsizler kabul etmiyor, ne yapalım!

Âb-ı pâke ne zarar, vakvaka-i kurbağadan...

“Kurbağanın vıraklamasından temiz suya ne zarar gelir.” Güneş balçıkla sıvanmaz. Birtakım densizlerin bu çeşit görüşleri, kendi cehaletlerinin ilânıdır.

Cümle cihan halkı yeri göğü yaratan bir yüce varlığın olduğunu kâhir ekseriyetle kabul ediyor ama, yeri göğü yaratan, alemlerin Rabbinin tasavvurunda hatâ ediyorlar. Kimisi bir heykel yapıp onun karşısına geçiyor. Kimisi aya tapıyor, kimisi güneşe tapıyor... Biz onların yanlışlığını da anlamışız, el-hamdü lillâh, çok şükür...

Demek ki, ikinci kademedede de Allah bizi nasıplendirmiş. Hem Peygamber Efendimiz’e inanmışız, hem de İslâm olmuşuz.

Peygamber Efendimiz kefil oluyor cennete gireceğine. Bu iki şart tamam...

c.Hicret

(*Ve hâcera*) “Bir de hicret etmişse...” Hicret etmek ne demek?.. Bir beldeyi bırakıp, kendisinin anavatanını, diyarını bırakıp, dininin selâmeti için, dinine hizmet için kalkıp bir başka diyara göçmek... Türkçe göçmen diyoruz, Arapça muhâcir deniliyor, göçen kimseye... İngilizce’de *emigrant* deniliyor.

Bugün dünyada bir yerden bir yere göçenler, çok kere bakıyoruz iktisâdî sebeplerle göç ediyorlar. Bundan otuz yıl önce Avustralya'dan yetkililer gelmişler Türkiye'ye...

“—Ülkemize buyurun, işçi lâzım! Sizi götürürüz, iş buluruz.” diye ilanlar vermişler.

Bazı kardeşlerimiz Samsun'dan, bazı kardeşlerimiz Yozgat'tan, Adana'dan, Antalya'dan kalkmışlar, pekiyi demişler, gelmişler bu diyarlara... Sonra da bizi çağırmışlar, biz de gelmişiz, buralarda geziyoruz.

Şimdi bu tabii, bir iktisâdî sebeple hicret... Buraya gelen bu kardeşlerimize vatandaşlık vermişler, *emigrant* diyorlar; vatandaşlık belgesi vermişler. Bunlar hem Avustralya vatandaşı, hem Türk vatandaşı olarak rahat rahat istedikleri yere gidiyorlar. Bizim Türkiye'den tanıdıklarımız vardı, Almanya'ya gelmek istemişlerdi; Almanya vize vermedi. Halbuki her türlü güzel şarta sahip, vize verilmesi gereken kimselerdi, vize vermedi. Ama Avustralyalı kardeşimiz, elindeki Avustralya belgesi ile İsveç'e gidiyor, vize gerekmiyor; Almanya'ya gidiyor, vize gerekmiyor; İngiltere'ye gidiyor, Kanada'ya gidiyor, vize gerekmiyor. Güzel bir imkân...

Tabii, Peygamber Efendimiz'in bahsettiği hicret hangisi?.. İktisâdî sebeplerle yapılan hicret, nihayet dünyevî bir hicrettir. Dini için yapılan hicret... Peygamber Efendimiz'in asr-ı saadetine gidip, o zamanı düşünecek,

hatırlayacak olursak, Peygamber Efendimiz bizzat kendisi hicret etti. Biraz da geç hicret etti. Müslümanların çoğunu daha önceden gönderdi;

“—Siz gidin önden!” diye müsaade etti.

Müslümanlar Kureyş’in dînî baskılarından, zalimliklerinden kurtulmak için muhtelif yerlere göçtüler. Habeşistan’a göçtüler, orada denediler. Kureyşliler oraya adam gönderip, orada da onları tâciz ettiler, rahatsız ettiler:

“—Bu göçmenleri bize gönderin, geri verin, teslim edin, cezalandıralım!” dediler.

Sonra Medine’nin müslümanları, Evs ve Hazrec kabilesinden Mekke’ye hac münasebetiyle geldikleri zaman, Akabe’de Peygamber Efendimiz’i davet ettiler:

“—Yâ Rasûlallah, bizim şehrimize buyur! Biz seni baş tâcı ederiz. Seni kendimizi koruduğumuz gibi koruruz, mallarımızı koruduğumuz gibi koruruz.” diye söz verdiler.

Peygamber SAS Efendimiz’in ashabından Es’ad ibn-i Zürâre, Mus’ab ibn-i Umeyr ve daha başka sahabe öncü olarak gittiler. En son Peygamber Efendimiz kaldı. Ebû Bekr-i Sıddîk:

“—Ne zaman gideceğiz, develeri hazırlayayım yâ Rasûlallah?” diye soruyor.

Peygamber Efendimiz:

“—Ben ilâhî müsaadeyi bekliyorum, Allah’ın emrini bekliyorum!” diyor.

Nihayet Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'e hicret emrini bildirince, o meşhur mâceralı yolculuk başladı. Önce Sevr Mağarası'nda saklanarak, 13-14 günde Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye hicret ettiler.

Medineliler de yüksek tepelerde, Mekke yolunun görüldüğü yerlerde, yolunu gözlüyorlardı. *Seniyyetü'l-Vedâ* denilen yerden Peygamber SAS Efendimiz'i görünce, damların üstünde bekleyenler, "İşte geliyor!" diye başladılar ilâhîler söylemeye... İşte Peygamber Efendimiz'in hicreti.

Peygamber Efendimiz, bütün müslümanların yanına gelmesini istedi. İslâm'ın Medine'de toplanmasını istedi. O zaman herkesin hicret etmesi lâzımdı, hicret edenlerin çok büyük mükâfâtları olacak idi. Burada bahsediyor, ifade ediyor, işaret buyuruyor Peygamber Efendimiz:

"—Kim bana iman eder, müslüman olursa, kendisini Allah'a teslim ederse ve hicret ederse; yâni Rasûlüllah'ın emrettiği şekilde yanına gelip, İslâm birliğini teşkil eder, kuvvetlendirirse; böyle bir kimseye mevkiine göre, takvâsına göre, diyânetinin salâbetine göre; aşkının, şevkinin, hissiyatının, edebinin derecesine göre, Cenâb-ı Mevlâ cennetin bir yerinde bir ev bark sahibi olmasını nasib edecek, bir köşk verecek." diye, Peygamber Efendimiz kefil oluyor.

d.Zamanımızda Hicret

Tabii bu hicret şimdi nasıl olacak?.. Mekke-i Mükerreme müslümanlar tarafından fetholunduğu zaman, Peygamber SAS Efendimiz buyurdu ki:²

لَا هِجْرَةَ بَعْدَ الْفَتْحِ

خ.ت.حم.در.خنز.حب.طب.ش.عن ابن عباس؛خ.عن ابن عمر؛م.حب.ع.ش.ق.عن عائشة؛حم.ك.ط.ش.حل.عن أبي سعيد

(*Lâ hicrete ba'de'l-feth*) “Artık fetihten sonra hicret yoktur!” Hicretin asıl can alıcı, kıymetli olduğu zaman fetihten önceydi.

² Buhârî, *Sahîh*, c.III, s.1025, no:2631; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.148, no:1590; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.226, no:1991; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.312, no:2512; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.349, no:3050; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.452, no:4592; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.339, no:10844; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.407, no:36930; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.41, no:844; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.III, s.1416, no:3686; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1488, no:1864; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XI, s.209, no:4867; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.362, no:4952; ; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.408, no:36932; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.17, no:17554; Hz. Aişe RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.22, no:11183; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.282, no:3017; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.84, no:601; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.407, no:36929; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.384; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.42, no:845; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.3; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.243, no:1767; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.VII, s.464, no:13899; Heysemî, *Müsnedü'l-Hâris*, c.I, s.439, no:357; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.447; Câbir ibn-i Abdillâh RA'dan.

Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.V, s.309, no:9712; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.931, no:46250.

Mekke fetholununca, artık asıl hicret kapanmış oldu.

“—Bundan sonra hicret, mânevî bir hicret olarak Allah’ın yasak kıldığı, haram kıldığı şeyleri bırakmak, Allah’ın emrettiği şeylere yönelmek, oraya gitmek; yâni haramlardan helâllere, sevaplara hicret etmektir.” buyurdu:³

الْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ

(خ. د. ن. حم. حب. طس. هب. ق. حل. خط. كر. عن ابن عمرو)

(*El-muhâciru men hecera mâ neha’llàhu anh*)
[Muhâcir, Allah’ın yasakladıklarından hicret eden, kaçınan kimsedir.] buyurdu.

Ama dünyada bazen, tarihi tekerrür sandırarak olaylar da cereyan ediyor. Bazen mü’minler buldukları beldelerde rahat yaşarlarken, rahat yaşama imkânlarını kaybediyorlar. Zâlimlerin baskıları artıyor. O zaman bir yerden bir yere

³ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.13, no:10; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.6, no:2481; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.105, no:4996; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.163, no:6515; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.467, no:230; Buhârî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.391, no:1144; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.56, no:3598; Taberânî, *Mu’cemü’s-Sağîr*, c.I, s.280, no:460; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.499, no:11122; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.187, no:20544; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.V, s.214, no:8701; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.IV, s.333; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.271, no:595; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.138, no:181; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.270, no:6034; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXI, s.271; Abdullah ibn-i Amr RA’dan.

Keşfü’l-Hafâ, c.II, s.1301, no:2304; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXII, s.173, no:24584.

göçmeleri, hicret etmeleri gerekiyor. Çünkü orada dinlerini, Allah'ın emri vechile yaşamaları mümkün olmuyor.

Meselâ, bu Pakistan ve Hindistan'ın bölünmesi esnasında, Pakistan'ın ortaya çıkması esnasında, nice nice yüz binlerce insan çok büyük zararlar görmüş, öldürülmüşler. Çünkü Hint tarafında kalanları Hintliler tepelemiş, göçmek isteyenler yollarda zâyîata uğramışlar. Büyük muhaceretler olmuş. “Pakistan İslâm devleti oldu, oraya gidelim!” diye yola çıkanlar, yollarda ne maceralarla karşılaşmışlar.

Osmanlı Devleti de Balkanlar'dan çekildikten sonra, orada kalan kardeşlerimiz ne kadar sıkıntı çektiler. Onların bir kısmı Anadolu'dan oraya yerleştirilmiş idi. Bir kısmı da oranın ahalisinden müslüman olanlar idi.

Geçenlerde okudum. Sakarya'daki genç kardeşlerimiz –Allah razı olsun– dergi çıkarmışlar, bana da göndermişler. Orada Makedonya'daki Türk, müslüman partisinin başkanıyla yaptıkları bir konuşmayı, aşk ile, şevk ile, merakla okudum: Merhum Turgut Özal oraya gittiği zaman, çok ilgilenmiş; çok memnun olmuşlar, dualar ediyorlar, rahmet diliyorlar. “Çok ilgilendi, candan ilgilendi.” diyorlar. Turgut Bey'e:

“–Bak biz buralara, ‘Siz buraları bekleyin, buralarda görev yapın!’ diye devlet tarafından iskân olunduk. Biz göreve devam ediyoruz.” deyince; merhum Turgut Bey'in gözleri yaşarmış bu söz üzerine...

Tabii Sivas'tan, Konya'dan, muhtelif yerlerden aileler, birçok kardeşlerimiz oraya yerleştirildiler. Sonra bir kısmı da, oradaki kardeşler müslüman oldu ve asırlarca İslâm diyarı olarak yaşadı. Altı asır, yedi asır müslüman olarak yaşadı. Ondan sonra işte hunharlıklar, gaddarlıklar, cinayetler, çeşitli entrikalar yapıldı. Osmanlı idaresi oralardan çekilince, kalanlar çok sıkıntı çektiler.

O sıkıntı içinde, “İlle komünist olacaksınız!” diye baskılar yapıldığı zaman, bir kısmı dinlerini korumak, kurtarmak için mecbûren Türkiye'ye geldiler, göç ettiler. O da bir hicret...

Bir kısmı Balkanlar'dan göç ettiler. Çocuklarına bakacak imkânları yoktu, orduya teslim ettiler, “Evlâtlarımız asker olsun, oralarda çok sıkıntı çektiler, burayı korusunlar!” diye. Onların bir kısmı general oldular, paşa oldular. Kafkasya'dan gelenler, Balkanlar'dan gelenler ordunun başında...

Tabii benim temennîm, oralardan gelen aileler çocuklarına oraları öğretmeliydi, anlatmalıydı. O çocuklar da oraları gönüllerinden çıkarmamalıydı. Oralara hizmet etmenin aşkıyla, şevkiyle hareket etmeliydi. Bizim bir Balkan politikamız olmalıydı, bir Kafkasya politikamız olmalıydı. “Oralara nasıl hizmet ederiz?”

Oralarda, onların arasındakalmış olan kardeşlerimizi nasıl koruruz?.. Nasıl böyle hunharlığa, gaddarlığa uğramalarını engelleyebiliriz?” diye çareler aranması lâzımdı.

Bulgaristan'da katliamlar oldu. Bosna'da yüz binlerce kardeşimiz katliamlara uğradı; toplu mezarlar açılıyor, görüyoruz. Şimdi Kosova, yakın tarihin en büyük katliamına, en hunhar, en gaddar, en zalim saldırısına uğradı. Yâni çocuk, kadın tanımadan boğazlarından keserek öldürdüler.

Kafkaslarda Çeçenlerin geçtiğimiz yıllardaki kahramanca müdafaaları hatırımızda... Yâni, o hicret dediğimiz olay, her zaman başa gelebiliyor. Dinini korumak için, hayatını, ırzını, namusunu korumak için bazen göç etmesi gerekiyor. Erimemesi gerekiyor, kaybolmaması gerekiyor. Kalsa bile, kaldığı memlekette görevli olarak kalması gerekiyor. Allah'ın dinini savunması gerekiyor.

Zor iş ama, Cenâb-ı Peygamber tekeffül ediyor:

“—Ben, bana iman eden, müslüman olan ve hicret eden; yanıma gelip de benimle İslâm'ın gelişmesi için çarpışan bir kimseye, ya cennetin şöyle bir münâsip kenar kısmında, ya cennetin orta yerinde, ya da en yüksek, en kıymetli yerinde Allah'ın bir ev vermesine, oralarda gecelemesini, yatıp kalkmasını, oralara sahip olacak mükâfâtı almasına kefilim!” buyuruyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi Peygamber Efen-dimiz'e bağlı eylesin... İslâm'a sımsıkı sarılan şuurlu müslüman eylesin... Gerektiği zaman hizmet için hicret etmeyi, veyahut hizmetin kalmadığı yerde dinini korumak için, daha iyi dindarâne yaşayabileceği yere göçmeyi, ne

yapmak gerekiyorsa onu yapmayı, her türlü fedâkârlığı yapmayı Allah nasîb etsin...

Bazı güzel kardeşlerimizi duyuyoruz ki, bazı diyarlara İslâm'ı öğretmek için gidiyorlar. Gittikleri yerlerde de:

“—Bir daha anamın, babamın yanına, Türkiye'ye de dönmeyeceğim, gözüm orada da kalmayacak. Ölürsem burada vazife başında öleyim!” diye pasaportlarını iptal edip, yırtıp oralarda kalıyorlar ve oralarda güzel hizmetler yapıyorlar, yapmak istiyorlar.

Ne güzel, o da bir çeşit hicret... O da Anadolu'yu bırakıyor, tehlikeli bir mıntıkaya hizmet yapmak için gitmiş oluyor. Nekadar güzel, fedâkârca, kahramanca bir davranış!..

e.Allah Yolunda Cihad

Hadis-i şerifin ikinci kısmında devam ediyor Peygamber SAS Efendimiz ve buyuruyor ki:

وَأَنَا زَعِيمٌ لِمَنْ آمَنَ بِي وَأَسْلَمَ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ بَبَيْتٍ فِي رَبِضِ الْجَنَّةِ وَبَيْتٍ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ
وَبَيْتٍ فِي أَعْلَى غُرْفِ الْجَنَّةِ

(*Ve ene zaîmün*) “Ben yine kefilim...” Kime?..
(*Li-men âmene bâ ve esleme*) Bana iman eden ve müslüman olan, Allah'a, Allah'ın iradesine teslim olan, Allah'a söz veren, Allah'ın dinine giren kimseye kefilim.” Üçüncü kelime burada

değiřti: (Ve câhede fîsebîli'llâh) “Allah yolunda cihad edene...”

İslâm'ı yok etmek için cehd eden İslâm düşmanlarına karşı, müslümanların da müslümanca savunma yapması, karşı cehdi ortaya koyması demek... Yâni bir düşman var, cehd sarf ediyor ki, İslâm'ı yok etsin, müslümanları mahvetsin, silsin, ortadan kaldırsın...

Şimdi Sırlar diyorlardı ki,

“—İşte Osmanlılar buraya gelmiş, bunları Balkanlar'dan atacağız. Çünkü, onlar buraya zâten dışarıdan gelmiş.”

Pekiyi, Arnavutlar oranın köklü ahalisi; Sırlar bile onlardan sonra geldiler. Oranın en eski kavmi Arnavutlar. Pekiyi onları niye sökmeğe çalışıyor?.. Hiç bir mantığı yok ama, ne kadar mantıksız olduklarının bir başka göstergesi... Yâni dininden dolayı saldırıyor. Onların belki eskiden din kardeşi idi ama, İslâm'ın hak din olduğunu anlayıp müslüman oldu diye, dininden dolayı düşmanlık ediyor.

Papazlar da, “İşte müslümanları şöyle yapın, böyle yapın!” diye kışkırtıyorlar. Halbuki din adamı olarak, “Böyle yapmayın, Allah sevmez!” demeleri lâzım!

Müslümanlar asırlarca, yedi asır orada hakim olmuşlar, onları kesmemişler; onlar bir asır tahammül edemediler. Buldukları her fırsatta, aç kurtların kuzuların üstüne saldırdığı gibi,

savunmasızlara saldırdılar. Onlara bir yerden silâh gelmiyor. Ötekilere Rusların tankları geliyor, yardımcı olarak Rusların askerleri geliyor. Her türlü teçhizat geliyor, her türlü destek geliyor...

O kadar hunharlık yaptılar. Arnavutların savunmasına bile imkân verilmedi, silahları yine toplatıldı. Yâni, yakaladıkları suçluları cezalandırmalarına bile imkân verilmiyor.

Şimdi bu ikinci cümlede, Allah yolunda cihad etmekten bahsediliyor. Demek ki, belki bu iki cümlenin peş peşe gelmesinde Peygamber Efendimiz'in muradı şu olabilir:

“—İnsan bir yerde benim peygamber olduğuna inanıp, davetimi kabul edip, ondan sonra müslüman olursa, önünde iki ihtimal var. Ya etrafındaki kâfirler Kureyş'in eşkıyası, işkencecileri gibi çok azılı ise, o zaman hicret eder, kalkar gider. Yerini yurdunu bırakır, dininin selâmeti için müslümanların yanına gelir... Ya da bulunduğu yerde belki bir topluluk teşkil eder, Allah yolunda cihad eder.”

(*Bi-beytin fî rabadı'l-cenneh*) “Her ikisine de cennetin banliyösünde bir köşk sahibi olmasına kefilim. (*Ve bi-beytin fîvasatı'l-cenneh*) Veyahut ameline göre, ihlâsına göre, samîmiyetinin kuvvetine, fedâkârlığının fazlalığına göre cennetin ortasında bir eve, Allah'ın öyle bir köşk vermesine kefilim. (*Ve bi-beytin fî a'lâ gurafi'l-cenneh*) Ya da cennetin en yüksek köşklerinde böyle iskân olunmasına kefilim.” diyor.

فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ لَمْ يَدْعُ لِلْخَيْرِ مَطْلَبًا وَلَا مِنَ الشَّرِّ
مَهْرَبًا يَمُوتُ حَيْثُ شَاءَ أَنْ يَمُوتَ

(*Femen feale zâlike*) “Kim bu söylediğimi yaparsa; yâni Peygamber Efendimiz’e inanıp müslüman olacak, icabında yerini terk edecek, icabında kahramanca direnecek, savaşıacak. Kim bunu yaparsa, (*lem yeda’ li’l-hayri matlebâ*) hayırlardan artık yapılmadık bir şey bırakmamış olur; talep edilen, istenilen, temenni edilen bir şeyi geride bırakmamış olur. (*Ve lâ mine’ş-şerri mehrabâ*) Şerlerden de kaçınılmamış bir şey bırakmamış olur. Yâni böyle bir kimse istenilecek her şeyi istemiş sayılır; istenmeyecek, kaçılacak her kötü durumdan da kaçmış sayılır.”

(*Yemûtü haysü şâe en yemût.*) “Artık nerede isterse, orada vefat etsin! Ömrü nerede sona ererse, orada ahirete irtihal eylesin...” Her hayrı elde etmiş, her şerden kaçmış olur.”

Hayır nedir?.. Hayır; Allah’ın rızasını kazanmak, mükâfâtına ermektir. Şer nedir?.. Dininin, imanının zaafa uğramasıdır. Kulluğunun kötü olmasıdır. Bir hileye, bir tuzağa, şeytanın bir oyununa kapılmasıdır. Şeytana uymasıdır, nefse uymasıdır, dünyaya kapılmasıdır. “Böyle yapan bir kimse, bunların hepsinden sıyrılmış olur. Artık temenni edilen her şeyi de, elinden geldiğince yapmış olur.” diyor.

Cenâb-ı Hak bizleri Peygamber Efendimiz’e aşk ile, sıdk ile, sadakat ile vefa gösterenlerden,

bağlı olanlardan eylesin... Evet, o bir çölde ye-
tişti ama, alemlerin sultanı, Seyyidü'l-evvelîne
ve'l-âhirîn... Bunu anlamak için hayatını oku-
mak lâzım! Nasıl fedâkârca yaşadığını, nasıl
iyiliklerle ömrünü geçirdiğini, nasıl lüksten kaç-
tığını anlamak lâzım!

Müslüman hatunlardan birisi, kendisine bir
yatak getiriyor da:

“—Yâ Rasûlallah! Çok kuru yerde yatıyorsun,
sana bir yatak hazırladım, buyur, bunda yat
bundan sonra!” diyor.

Bir gece o yatakta yatıyor Peygamber Efendimiz,
ertesi gün bir de uyanıyor ki, çok rahat uyumuş.
Uykudan, rahatlıktan dolayı gece teheccüd
namazına kalkmamış. Diyor ki:

“—Bu yatağı alın, götürün! Çünkü bu yatak
çok rahat, ben burada yatarken bu gece
teheccüde kalkamadım. Bu kadar rahat
iyi değil!” diye, Efendimiz yatağı geri
göndertiyor.

Bir güzel elbise hediye etmişler, “Giy yâ
Rasûlallah!” diye. Üstüne giymiş, çok da
yakışmış. Yeşil renkli, çok da güzel bir elbise
imiş. Hemen sahabiden birisi gelmiş:

“—Yâ Rasûlallah, bu gömleğini bana versene!”
 demiş. Peygamber Efendimiz, “Peki...”
 demiş, çıkartmış, vermiş.

Daha gömlek sırtında ısınmamış, uzun boylu
durmamış; hemen çıkartmış vermiş. Yâni,

“Vermem!” demiyor.

Bu zamanda böyle bir olay olsa, istenen kimse:

“—Dur bakalım yâ, ne oluyorsun, ben daha yeni giydim. Bana da birisi hediye etti, veremem!” der.

Efendimiz “Pekiye...” dedi, verdi. O sahabiye gittiler:

“—Yâhu ayıp ettin, Rasûlüllah giyseydi biraz!” dediler.

“—Ben de vefat edince bununla sarınyayım da, kabrimde Rasûlüllah’ın gömleği içinde yatayım diye temenni ettim.” dedi.

Rasûlüllah Efendimiz işte öyle cömertti, ümmetine öyle şefkatli idi. Tevbe Sûresi’nde:

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُفٌ رَّحِيمٌ

(التوبة: ١٨)

(*Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîzün, aleyhi mâ anittüm harîsun aleyküm bi'l-mü'minîne raûfün rahîm.*) [Andolsun ki size kendinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O size çok düşkün, mü'minlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir.] (Tevbe, 9/18) diye bildiriliyor. Öyle merhametli, öyle şefkatli,

ümmetini korumağa, kollamağa o kadar dikkatli idi.

O bize bu kadar sevgi ve şefkat gösteriyor. Süleyman Çelebi'nin *Mevlid-i Şerif*'ini okuyoruz biz ama, her tarafını okumuyoruz. Artık camideki zamanın ayarına göre, verdiği imkâna göre, biraz başından, biraz ortasından, biraz sonundan okuyoruz. *Mevlid* kitabının okumadığımız güzel şâheser başka beyitleri de var. Peygamber Efendimiz küçükken, daha beşikte iken bir şeyler söylüyormuş. Kulağını yanaştırıp dinlemişler,

“Ümmetim... Ümmetim...” diyormuş. Süleyman Çelebi bu rivayeti okuduğu için, *Mevlid*'inde diyor ki:

Ol beşikte diler idi ümmetin,

Sen kocaldın, terk edersin sünnetin!

“O Rasûlüllah daha beşikte iken, Cenâb-ı Hak'tan ümmetini isterdi; ‘Yâ Rabbi, ümmetimi afv ü mağfiret eyle!’ diye dua ederdi. O beşikte iken seni düşünüyor; sen ihtiyarladın gittin, hâlâ onun sünnetini uygulamıyorsun, sünnetini terk ediyorsun!” diyor.

İyi bir müslümanın ne yapması lâzım?.. Peygamber Efendimiz'in sünnetine göre yaşaması lâzım! Sünnetini terk edip de, bid'at yollara sapmaması lâzım!

Bugün halkın yaşantısına bakın! Giyimine, kuşamına, yemesine, içmesine, yediği içtiği

maddelerin haramlığına, helâlligine; giyimindeki açıklığa saçıklığa, günaha şöyle bir bakın!.. Sünnet-i seniyyeden, Peygamber Efendimiz'in öğrettiği asıl dinden, asıl İslâm'dan ne kadar uzaklaştıklarını, ne kadar ihmâlkâr olduklarını üzümlere görebilirsiniz.

İnsanlık umûmiyetle böyle maalesef... Dünyanın her yerinde bir zevkperestlik, kendi zevkine, şehvetine tapınmak, kendi nefesine kul olmak, dünyaya sımsıkı bağlanmak, maddiyata, materyalizme sımsıkı saplanmak; her yerde maalesef umûmî hastalık bu... Yâni o eski fazîletler, o fedâkârlıklar, o arkadaşlıklar, o eski hayırseverlikler yine var, fakat toplumlar uçuruma doğru gidiyorlar; çünkü imandan uzaklaşıyorlar.

İmandan uzaklaşınca, ahiret inancı olmayınca, insanlar işte Sırpların yaptığını yapar o zaman... Çünkü hesap korkusu yok! İnanç yanlış olunca, çok yanlış işler oluyor.

Cenâb-ı Hak bizi, Peygamber SAS Efendimiz'in o güzel, nurlu, pırıl pırıl sünneti yolundan ayırmasın...

Allah'ın rızasına uygun yaşamayı nasib eylesin...

Güzel müslüman olmayı nasîb eylesin...

Peygamber Efendimiz'e inanmanın gereği, onu tanımak, sünnetine uymaktır.

Allah'a teslim olmanın, müslüman olmanın gereği Kur'an'ı okuyup, öğrenip, Kur'an yolunda yürümektir. Ondandır ne oluyor?.. Gerekirse hicret, gerekirse cihad...

Hicret edilecek yerde, zamanda, mecburiyette hicret edilir. Hicret edilmeyecek zamanda, yerde, şartlarda, İslâm'ın korunması, müslümanların savunulması için, iman öğretilmesi için, müslümanların olanca gücünü sarf etmesi lâzım!..

Şimdi bu konuşmayı Avustralya'nın bir kasabasından yapıyorum. Burada bir cami yok, ama burada üç-beş arkadaşımız var, cumaları kılıyorlar; Allah razı olsun...

İnşâallah bir cami yeri yapalım diye buraya uğradık. Allah'ın lütfuyla, izniyle, Allah'ın rızasına uygun böyle bir yer yapabilirsek, bir cami bina edersek, bundan sonra burada namaz kılınırsa, cumalar kılınırsa, el-hamdü lillâh mutlu olacağız.

Yardım edenlerden, gayret edenlerden Allah razı olsun diye temenni ediyoruz.

Allah hepinize kendisinin rızasına uygun yaşamayı nasîb eylesin... Rızasını kazanmayı nasîb eylesin... Dünyada ve ahirette cümlenizi aziz ve bahtiyar eylesin...

Sevgili izleyiciler ve dinleyiciler, *es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

02. 07. 1999 - AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

